

за стопанитѣ. Тя се бѣше приготвила да излѣзе на улицата, когато до нея израстнаха две сѣнки: една едра, друга на дете.

— По-скоро! Въ градината... Ще се изкачите на едно дърво. Тамъ ще стоите. Сърбитѣ не бива да намѣрятъ нито тебе, нито Климе у дома.

Едриятъ здравъ мжжъ издигна като перце първо Пандура, а после Климе на клонестата черница и побърза да се прибере.

— Право по този клонъ, учителке!

Климе помагаше. Той подлагаше рамото си, потикваше учителката си. Тя бѣше учена, но лошо се катерѣше. Ако бѣше самъ, отдавна щѣше да бѣде на върха на черницата. Тогава въ тъмнината и дяволътъ не би го открилъ.

Но и сърбитѣ се забавиха. Тѣ губѣха време въ всѣки домъ, крѣпѣща, ругаеха, заплашваха. Най-сетне задумкаха и на тѣхната порта. Двамата затаиха дѣхъ.

Сърбитѣ отначало се втурнаха въ кѣщата, качиха се дори на покрива и на нѣколко пѣти стреляха. Единъ отъ куршумитѣ свирна край учителката, а следъ това тя усѣти какъ прѣститѣ на Климе конвулсивно се впиха въ рамото ѝ, но той не издаде нито единъ звукъ.

Най-сетне сърбитѣ си отидоха следъ като обиколиха съ фенери и факли цѣлиятъ дворъ.

Измина доста време, когато вуйчото на Климе се яви подъ дървото.

— Климе, — нашепна той въ нощната тишина. Въмѣсто отговоръ отъ устата на Климе се изтрѣгна стонъ. Чакъ тогава Пандура разбра, че спасителътъ ѝ е раненъ, прегърна го и зачака да ѝ помогнатъ да свали момчето. То бѣше ранено въ рамото и много кръвъ бѣ загубило.

Климе, прекара нѣколко дни въ

безсѣзнание. Първиятъ му въпросъ, обаче, когато дойде на себе си, бѣше за учителката.

И когато Пандура заедно съ майка му, се надвесиха, Климе се усмиха щастливо.

— Нали ще ме научишъ на нашенско, на българско четмо и писмо? Азъ съмъ българинъ и българинъ искамъ да си остана, — каза той.

Днесъ, когато Македония е заживѣла свободенъ животъ съ майката-Отечество, Климе е най-щастливиятъ смъртенъ, а учителката Пандура свободно учи на грамота пакъ такива малки юнаци, но не изъ мазетата на малкия градецъ, а въ най-хубавата и лична сграда. И както нѣкога тѣ я слушатъ съ разтворени души и сърдца, когато тя пламенно имъ говори за Крумъ, за Симеонъ, за Климентъ Свети и за Царя воинъ Самуилъ.

— Българи сме. Крѣвта вода не става, — повтаря тя и около прошаренитѣ ѝ коси като че ли се образува сияние на светица.

